

Transelectrica®

Societate Administrată în Sistem Dualist

RAPORT NON-FINANCIAR CONSOLIDAT 2017

WE LEAD THE POWER

www.transelectrica.ro

Declarația persoanelor responsabile

Informațiile prezentate în cadrul Raportului Non-financiar Consolidat aferent anului 2017, conceput în conformitate cu prevederile Directivei Europene 2014/95/UE transpusă în legislația românească prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice numărul 1938 din 17 august 2016, oferă o imagine corectă și conformă cu realitatea asupra aspectelor non-financiare, parte ale activității desfășurate, cu impact în dezvoltarea și sustenabilitatea Grupului.

Prezentul raport prezintă doar elementele de noutate față de Raportul de Sustenabilitate 2017, elemente care reies din detalierea aspectelor non-financiare specifice filialelor Opcom, Smart și Teletrans.

Georgeta-Corina POPESCU
Director General Executiv
Președintele Directoratului

Dan Valeriu ARDELEAN
Membru al Directoratului

Andreea Georgiana FLOREA
Membru al Directoratului

Florin Cristian TĂTARU
Membru al Directoratului

Cuprins

1. Prezentare generală.....	2
2. Descriere succintă a modelului de afaceri al entității.....	3
3. Descrierea politicilor adoptate pentru îndeplinirea obiectivelor societății	5
4. Sistemul de management al riscurilor	9
5. Indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică.....	13
6. Sistemul de management al mediului	15
7. Aspecte sociale și de personal. Eliminarea discriminării și promovarea egalității de gen	16
8. Combaterea corupției și a dării de mită	19
9. Glosar	21

1. Prezentare generală

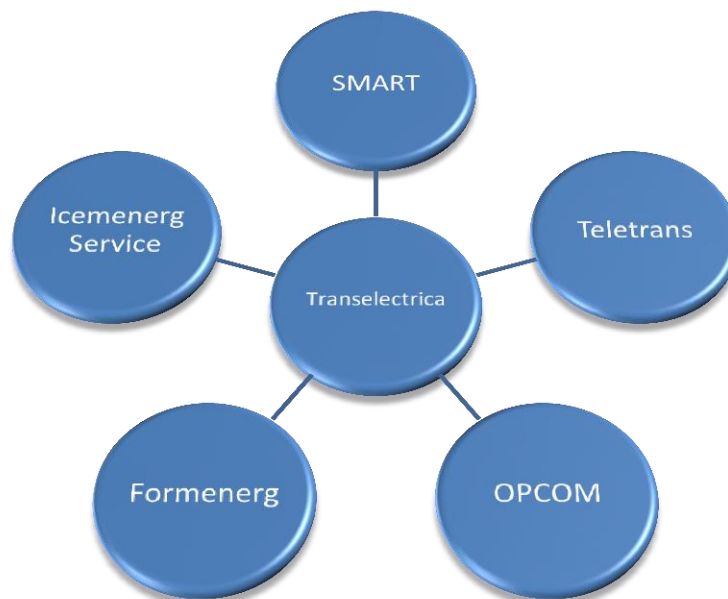
La data prezentului raport Transelectrica are în componență cinci filiale, astfel:

- Societatea Comercială „Operatorul Pieței de Energie Electrica” SA - OPCOM SA (în continuare OPCOM);
- Societatea Comercială pentru Servicii de Mentenanță a RET ”SMART” SA (în continuare SMART);
- SC FORMENERG SA (în continuare FORMENERG);
- SC TELETRANS S.A. (în continuare TELETRANS);
- ICEMENERG SERVICE SA (în continuare ICEMENERG SERVICE).

rapoartele anuale consolidate ale Transelectrica.

În consecință, exceptând secțiunea de prezentare, vor fi luate în considerare pentru următoarele puncte doar cele trei societăți importante din cadrul Grupului.

Trebuie menționat faptul că raportul non-financiar consolidat prezintă doar elemente de noutate față de Raportul de Sustenabilitate 2017, elemente care reies din detalierea aspectelor nefinanciare specifice filialelor OPCOM, SMART și TELETRANS. În același timp, nivelul de detaliu al informațiilor oferite pentru fiecare societate în parte se află în relație de directă proporționalitate cu dimensiunea avută de activitățile întreprinse în legătură cu subiectul supus discuției.

Doar trei dintre acestea (OPCOM, SMART și TELETRANS) sunt incluse în raportul non-financiar consolidat al Grupului. FORMENERG și ICEMENERG SERVICE nu au fost luate în calcul întrucât impactul acestora este considerat nesemnificativ, ele fiind omise și din

• OPCOM

OPCOM, înființată în baza HG nr. 627/2000, este o filială la care Transelectrica deține 97,84% din acțiuni. Societatea are ca misiune asigurarea unui cadru organizat pentru desfășurarea

tranzacțiilor comerciale pentru energie electrică.

• SMART

SMART a fost înființată, conform HG 710/2001 ca filială deținută inițial integral de Transelectrica, prin reorganizarea unor activități din cadrul Companiei. Are ca obiect de activitate efectuarea reviziilor și reparațiilor pentru echipamentele primare și secundare din rețelele electrice, inclusiv măsurători profilactice, remedierea incidentelor la instalațiile electrice, prestări de servicii în domeniul energetic. În prezent, Transelectrica deține 70% din acțiunile SMART.

• FORMENERG

FORMENERG are ca obiect de activitate instruirea personalului din sectorul energetic. Societatea a fost înființată la data de 1 aprilie 2002 ca filială deținută în proporție de 100% de Transelectrica.

• TELETRANS

TELETRANS are ca principal obiect de activitate asigurarea serviciilor de comunicații și IT pentru administrarea rețelelor electrice de transport. Competențele TELETRANS sunt structurate în direcția serviciilor de telecomunicații, a serviciilor de informatică de proces și a serviciilor de informatică managerială. Societatea fost înființată la data de 23 octombrie 2002 și este deținută în proporție de 100% de Transelectrica.

• ICEMENERG SERVICE

În anul 2004, prin H.G. nr. 2294/2004 privind reorganizarea Companiei Naționale de Transport Transelectrica SA și a ICEMENERG SERVICE pe calea fuziunii prin absorbție, s-a aprobat reorganizarea ICEMENERG SERVICE ca filială a Transelectrica, deținută integral de aceasta. ICEMENERG SERVICE prestează servicii în domeniul

producerii de aparate pentru distribuția și comanda energiei electrice. În prezent societatea se află în procedură de faliment. La 31.12.2017 administratorul special al societății era domnul Nicolae Dulă în timp ce administratorul judiciar era Solvendi SPRL.

2. Descriere succintă a modelului de afaceri al entității

• SMART

SMART are ca principal obiect de activitate, conform codificării CAEN cod 3314, Repararea echipamentelor electrice.

În cadrul acestei codificări sunt incluse activități privind proiectarea și execuția instalațiilor electrice; efectuarea de revizii, reparații și remedieri incidente la echipamente primare și secundare din rețele electrice de 0.4kV-750kV; prestări servicii în domeniul energetic; microproducție de echipamente electrice;

SMART realizează și alte tipuri de activități cum ar fi:

- Expertizări, diagnoze și analize tehnice;
- Configurări, reglaje și parametrizări ale sistemelor de comandă-control;
- Retehnologizări și modernizării stații electrice și linii electrice aeriene;
- Lucru sub tensiune;
- Reabilitare izolație transformatoare;
- Măsurători speciale;
- Proiectare, consultanță și asistență, etc.

SMART are în componența sa 8 Sucursale de Mentenanță, fără personalitate juridică, ce își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul țării.

SMART are proiectat, documentat și implementat un Sistem Integrat de Management al calității, mediului, securității și sănătății în muncă în conformitate cu cerințele următoarelor standarde de referință:

- ISO 9001:2015 „Sisteme de management al calității. Cerințe” - pentru calitate;
- ISO 14001:2015 „Sisteme de management de mediu. Specificații și ghid de utilizare” - pentru mediu;
- OHSAS 18001:2007 „Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale”- pentru securitatea muncii.

Sistemul de Management Integrat calitate-mediu-securitate și sănătate în munca este certificat de către SRAC și IQNet.

• OPCOM

OPCOM își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, ale licențelor acordate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, respectiv Licența nr. 407 (revizia 3/2015) și Condițiilor aferente pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică, Licența nr. 1798/2013 și Condițiilor aferente pentru administrarea piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale și a legislației secundare emisă și aprobată de Autoritatea Competentă, a Regulamentului de organizare și funcționare a OPCOM și ale celorlalte regulamente, coduri, proceduri și instrucțiuni interne ale OPCOM.

Activitatea și dezvoltarea OPCOM sunt realizate astfel încât să se asigure îndeplinirea de către societate a obiectivelor și responsabilităților care îi revin în conformitate cu programul de guvernare, strategia energetică națională, memorandumurile și deciziile guvernamentale, acordurile asumate de statul român față de instituțiile financiare

internaționale. În același timp, în activitatea și dezvoltarea sa, OPCOM se conformează prevederilor legislației europene cu aplicabilitate corespunzătoare rolului și responsabilităților sale.

Principalele activități desfășurate de OPCOM sunt: organizarea, administrarea și supravegherea piețelor centralizate de energie electrică și administrarea și supravegherea pieței centralizate din sectorul gazelor naturale.

• TELETRANS

TELETRANS operează o infrastructură de transport bazată pe suport de fibră optică NZ-DSF (ITU-T G665), inclusă în conductoarele de protecție ale liniilor electrice aeriene de 220kV și 400kV (OPGW).

Acoperirea geografică a infrastructurii este națională și are o lungime de aproximativ 5.000 de km, având mai mult de 150 de noduri de transmisiuni și acces la rețeaua de fibră optică, cu puncte de prezență în 35 de reședințe de județ, legături crossborder în regiune (Ungaria, Bulgaria și Serbia) și o rețea structurată. Această rețea este în extindere, atât prin apariția de noi link-uri, datorită apariției de noi stații de transformare, cât și prin construirea în viitor de noi legături crossborder (cu Republica Moldova și cu Turcia).

În prezent, TELETRANS operează două rețele de date:

- Un backbone SDH de aproximativ 5.000 km, cu acoperire națională, într-o topologie redundantă cu 9 inele, destinată serviciilor aferente Transelectrica;

- Un backbone DWDM&IP/MPLS de aproximativ 4.000 km, cu acoperire națională, într-o topologie redundantă cu 4 inele. Această rețea este proprietatea TELETRANS, a fost proiectată și realizată de specialiștii TELETRANS, fiind dedicată serviciilor pentru piață.

Cea mai mare parte a activității TELETRANS este reprezentată de prestarea de servicii IT&C pentru Transelectrica - peste 80% din cifra de afaceri a companiei, restul de 20% fiind reprezentat de prestarea de servicii pentru alți clienți, denumiți generic "clienți terți".

3. Descrierea politicilor adoptate pentru îndeplinirea obiectivelor societății

• SMART

SMART dorește să-și consolideze poziția pe piața serviciilor din domeniul instalațiilor electrice inclusiv pentru cele din domeniul nuclear, atât pe plan intern cât și extern, prin diversificarea activității.

Activitatea SMART se desfășoară în condițiile integrării Sistemelor de Management ale Calității, Mediului, Securității și Sănătății în Munca, control managerial (SIM).

În acest sens, managementul de la cel mai înalt nivel stabilește anual Politica în domeniul SIM a societății ca parte integrantă a strategiei generale și are în vedere acțiunea planificată, eficientă și susținută, orientată spre funcționarea Sistemului integrat de management în întreaga structură și în toate activitățile sale, inclusiv în cele economice. În cadrul politicii sunt stabilite obiectivele generale din care derivă obiectivele specifice care se stabilesc la nivel de entitate organizatorică. Acestea sunt măsurabile și realizabile astfel încât evaluarea îndeplinirii lor să fie realizată cu ușurință. Evaluarea acestora se face în cadrul ședințelor anuale de „analiză de management”. În urma acestor analize rezultă o nouă planificare a obiectivelor precum și un program de îmbunătățire a activității.

Obiectivul prioritar și preocuparea permanentă a fiecărui angajat este satisfacerea cerințelor și așteptărilor

clienților noștri, executând lucrări în condiții de calitate, siguranță, promptitudine, eficiență, protejare a mediului înconjurător și asigurare a securității și sănătății în muncă a personalului, atât pentru a păstra încrederea clienților actuali cât și pentru a câștiga potențiali clienți.

Obiectivele generale asumate ale SMART sunt:

- Dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a activității de bază; îmbunătățirea performanțelor financiare;
- Asigurarea satisfacerii celor mai exigente cerințe ale clienților, inclusiv pentru domeniul nuclear, prin realizarea de servicii de calitate, la termenele stabilite prin contracte, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare și prin monitorizarea acestora;
- Îmbunătățirea continuă a performanțelor și eficacității Sistemului Integrat de Management al Calității, Mediului, Securității și Sănătății în Muncă, certificat de SRAC și IQNet pe domeniul clasic și autorizat de CNCAN pentru activitățile din domeniul nuclear;
- Creșterea performanței de mediu prin prevenirea și combaterea poluării, limitarea efectelor negative asupra mediului, acționând în mod deosebit asupra aspectele semnificative de mediu;
- Creșterea performanței de siguranță și securitate în muncă în vederea reducerii riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate persoanele participante la procesul de muncă;
- Conformarea cu cerințele legale și alte cerințe;
- Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională a întregului personal prin perfecționare, instruire și conștientizare;

- Recertificarea SRAC și IQNet a Sistemului Integrat de Management, conform standardelor ISO 9001 ISO 14001 ediția din 2015 și OHSAS 18001:2007;
- Menținerea atestării ANRE a societății și a personalului;
- Reautorizarea CNCAN pentru activități de construcții montaj și pentru furnizarea de servicii destinate instalațiilor nucleare;
- Îmbunătățirea sistemului de control managerial intern.

Obiectivele generale se transpun în obiective specifice la nivelul entităților organizatorice (sucursale, direcții, centre, ateliere, servicii, birouri, compartimente etc.), cuantificabile și măsurabile, astfel încât să se eficientizeze aportul acestora la îndeplinirea indicatorilor globali ai SMART.

• OPCOM

a. Strategia globală de dezvoltare a OPCOM pentru perioada 2017-2019

Strategia globală de dezvoltare pentru perioada 2017-2019 a OPCOM este bazată pe următoarele principii generale:

i. Întreprinderea acțiunilor necesare pentru îndeplinirea misiunii OPCOM de furnizare a prețurilor de referință pentru energie electrică și a semnalelor de preț la termen pentru energie electrică și gaze naturale, menite să crească transparența și integritatea generală a pieței angro de energie din România, sprijinind procesul de liberalizare a pieței și integrarea acesteia în piața unică europeană.

ii. Dezvoltarea acelor mecanisme de piață pentru tranzacționarea energiei electrice, gazelor naturale și produselor de piață asociate și îmbunătățirea actualelor mecanisme de piață, pentru toate orizonturile de timp de tranzacționare, astfel încât acestea să susțină obiectivele strategiilor naționale în domeniul energiei,

astfel cum sunt acestea stabilite prin legislația specifică națională.

iii. Integrarea în mecanismele pieței unice europene a energiei electrice, obiectiv pentru realizarea căruia OPCOM, împreună cu celelalte entități naționale implicate, trebuie să asigure implementarea cadrului, mecanismelor și tehnologiilor reprezentând elemente ale soluțiilor europene de integrare pentru orizonturile ziuă următoare și intrazilnic transfrontalier.

iv. Continuarea evoluției corporative, tehnice și tehnologice astfel încât OPCOM să îndeplinească permanent, fiabil și sigur responsabilitățile care îi revin conform legislației și în deplină conformitate cu prevederile cadrului legislației naționale primare și secundare și al legislației europene aplicabile și urmărirea armonizării procesului propriu de evoluție cu evoluția mecanismelor comerciale ale pieței, tendințelor și riscurilor acesteia, precum și cu nivelul de maturitate al pieței.

v. Continuarea aplicării măsurilor de management modern în condiții de calitate superioară și a asigurării administrării societății cu respectarea deplină a legislației în vigoare și în condiții de eficiență și eficacitate.

vi. Continuarea dezvoltării corporative în vederea menținerii funcționării stabile și solide a societății, asigurându-se îndeplinirea responsabilităților în integralitate, cu continuitate și la nivel de performanță înaltă și asigurarea implementării eficiente a programelor de dezvoltare.

b. Politica privind calitatea și obiectivele generale în domeniul calității

OPCOM își concentrează toate eforturile și resursele pentru asigurarea calității activităților desfășurate, scop în care societatea a stabilit, ca parte integrantă a activității sale, menținerea în funcționare la parametrii proiectați și

actualizați a Sistemului de Management al Calității.

Principiile care stau la baza politicii societății în domeniul calității sunt următoarele:

- Respectarea legislației primare și secundare precum și a cerințelor autorităților abilitate;
- Îmbunătățirea continuă și diversificarea serviciilor oferite participanților la piață;
- Definirea și actualizarea responsabilităților în cadrul managementului sistemului calității;
- Adaptarea și creșterea nivelului de pregătire a personalului pentru îndeplinirea sarcinilor și atribuțiilor în conformitate cu responsabilitățile definite de reglementările în vigoare;
- Analiza și implementarea oportunităților de îmbunătățire a activității rezultate în urma auditurilor interne și externe și a altor verificări de asigurare a calității;
- Evaluarea permanentă a rezultatelor funcționării Sistemului de Management al Calității și a conformității politicii urmate în domeniul calității.

c. Politica privind securitatea și obiectivele strategice în domeniul securității

OPCOM urmărește permanent îndeplinirea responsabilităților ce îi revin în piețele de energie electrică și de gaze naturale la nivel național și european, în condițiile asigurării unei securități a informațiilor la cele mai înalte standarde, prin implementarea și operarea unui Sistem de Management al Securității Informației în deplină conformitate cu standardul internațional ISO 27001:2013, precum și prin monitorizarea și îmbunătățirea continuă a acestuia.

OPCOM conștientizează faptul că atributele Managementului Securității Informației – confidențialitate, integritate și disponibilitate – constituie părți integrante ale funcțiilor manageriale. Managementul OPCOM consideră aceste atribute ca responsabilități principale și fundamentale pentru bunele practici organizaționale privind adoptarea măsurilor corespunzătoare de securitate, armonizate cu cerințele standardului internațional ISO 27001.

Responsabilitatea pentru susținerea și respectarea acestei politici aparține întregii organizații, sub îndrumarea și asistența managementului de vârf, care încurajează angajamentul întregului personal în abordarea Securității Informației ca parte a competențelor profesionale.

• TELETRANS

TELETRANS și-a stabilit patru obiective strategice principale, care vor fi realizate cu ajutorul unei structuri de obiective operaționale, strategii și acțiuni, prezentate pe larg:

Obiectiv strategic I: Furnizarea tuturor serviciilor IT&C necesare derulării activității Transelectrica în condiții optime, raportat atât la profilul strategic al companiei-mamă, cât și la dinamica și interdependența domeniilor energiei și IT&C, la nivel național și european

Ținând cont de evoluțiile pieței IT&C din România, precum și de condiționările specifice activității derulate, TELETRANS va continua să își dezvolte pachetul de servicii oferite Transelectrica. Procentul de 80% din cifra de afaceri obținut din contractele cu Transelectrica va fi menținut pentru perioada următoare, compania-mamă rămânând cel mai important client al TELETRANS.

Segmentul operat de TELETRANS – IT&C pentru infrastructura națională de transport al energiei electrice și pentru

serviciile de sistem - reprezintă conform abordărilor UE actuale o infrastructură critică în sine, a cărei gestionare se realizează în condiții specifice, asumate cu succes de TELETRANS în cei peste 13 ani de când furnizează servicii pentru Transelectrica și alți clienți.

În continuare, pachetul de servicii oferit Transelectrica va fi adaptat constant în funcție de obiectivele și proiectele companiei-mamă, în care poate fi utilizată expertiza TELETRANS, plecând de la upgradarea sistemului EMS/SCADA pentru piața de echilibrare, până la asigurarea securității informatice a infrastructurii critice a Transelectrica.

Obiectiv strategic II: Creșterea gradului de competitivitate pe piața IT&C națională și regională, cu menținerea standardelor de calitate a serviciilor oferite

La nivel global, tendințele de evoluție a sectorului de telecomunicații includ o dezvoltare constantă a verticalelor de trafic de date și servicii de internet, ca părți componente ale unei oferte complexe menite să satisfacă particularitățile cererii consumatorilor interesați din ce în ce mai mult de accesarea conținutului de date de pe dispozitivele electronice, la un anumit nivel de calitate, care presupune un anumit nivel de viteză și conținut.

De asemenea, atenția acordată securității informatice a crescut exponențial la nivelul companiilor, iar în contextul noii legislații europene în domeniu, probabil această tendință se va menține generând o cerere consistentă de servicii de securitate informatică.

Toate acestea reprezintă oportunități de dezvoltare a portofoliului de servicii și clienți ai TELETRANS, cu condiția adaptării ofertei la noile cerințe ale pieței, atât în ceea ce privește calitatea, cât și complexitatea serviciilor oferite.

Obiectiv strategic III: Creșterea productivității și calității serviciilor oferite

Condiția esențială pentru menținerea clienților actuali și aducerea unora noi în portofoliu o reprezintă păstrarea parametrilor de calitate asumați și efectuarea demersurilor necesare identificării soluțiilor optime din perspectiva nevoilor acestora.

În vederea oferirii unor soluții adaptate, atât la evoluțiile tehnologice, cât și la dinamica pieței se are în vedere construirea și implementarea unui Program de investiții/dezvoltare corespunzător, precum și instruirea și certificarea resursei umane în conformitate cu standardele cele mai înalte privind pregătirea profesională în domeniu. De asemenea, se va acorda o importanță mai mare promovării implicării, inițiativei și creativității angajaților prin implementarea managementului performanței.

Abordarea va fi atât reactivă: urmărirea nivelului SLA pe fiecare client/serviciu cu identificarea cauzelor de nefuncționalitate și aplicarea eventualelor măsuri corective de îmbunătățire, cât și proactivă: acțiuni preventive pentru maximizarea nivelului SLA; adoptarea soluțiilor tehnice redundante pentru furnizarea serviciilor.

Realizarea investițiilor necesare în infrastructura tehnică operată și instruirea resursei umane vor conduce pe termen scurt – mediu, la creșterea veniturilor și implicit a productivității.

În vederea eficientizării activității și proceselor manageriale și de producție este vizată, de asemenea, actualizarea soluțiilor de informatică managerială și a infrastructurii IT&C, precum și realizarea și implementarea aplicațiilor informatice de tip workflow pentru urmărirea asigurării SLA pentru contractele în derulare, urmărirea comenzilor etc., esențiale în fluidizarea proceselor tehnice.

Obiectiv strategic IV: Îmbunătățirea parametrilor de profitabilitate

Asumarea prestării serviciilor în parametrii optimi de calitate și continuitate poate fi realizată exclusiv în condiții de viabilitate economică atestată prin încadrarea în coordonatele de profitabilitate, care au caracterizat activitatea TELETRANS de la început și care sunt clar reglementate în legislația aplicabilă companiei.

În perioada de referință, cifra de afaceri va fi determinată preponderent de valoarea și diversitatea serviciilor oferite companiei-mamă, existând o preocupare constantă în identificarea soluțiilor tehnice care răspund cel mai bine nevoilor de dezvoltare și eficientizare ale Transelectrica.

Dinamica cifrei de afaceri va fi influențată (în marja a 20%) de veniturile aferente segmentului de clienți terți, parțial conditionate de continuitatea contractului privind utilizarea fibrei optice.

Dezvoltarea ambelor componente va fi condiționată de gradul de realizare a investițiilor necesare.

Valorile profitului vor fi gestionate prin intermediul centrelor de profit specifice activităților principale, astfel încât să existe o monitorizare constantă a nivelului cheltuielilor și a opțiunilor viabile de reducere a acestora.

4. Sistemul de management al riscurilor

• SMART

Atunci când se planifică Sistemul integrat de management al riscurilor, SMART ia în considerare elementele determinate în timpul analizei contextului organizației și a cerințelor părților interesate și determină riscurile și oportunitățile care să se refere la:

- Riscurile relative la operarea Sistemului de Management care pot afecta ieșirile intenționate ale acestuia;

- Elementele și cerințele determinate în timpul analizei contextului organizației și a cerințelor părților interesate;
- Aspectele de mediu;
- Pericolele aferente securității și sănătății în muncă;
- Obligațiile de conformare;
- Alte riscuri, determinate de entitățile organizatorice, rezultate din activitățile desfășurate de acestea.

În cadrul SMART este stabilit un proces de identificare, analiză și gestionare a riscurilor și oportunităților cu privire la realizarea obiectivelor, aspectele de mediu și obligațiile de conformare.

Modalitățile de tratare a riscurilor pot include: evitarea riscului, luarea în considerare a riscului la exercitarea unei oportunități, eliminarea sursei riscului, împărțirea riscului sau menținerea riscului prin decizii conștiente.

În cadrul SMART funcționează o echipă de gestionare a riscurilor numită prin decizia Directorului general. De asemenea este menținut și un Registru de evidență și control al riscurilor identificate, structurat pe:

- Riscuri operaționale - rezultate din activitatea de bază respectiv din procesele operaționale;
- Riscuri de mediu – identificate cu ocazia evaluării aspectelor și impacturilor de mediu;
- Riscuri de SSM – identificate cu ocazia evaluării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională;
- Alte riscuri – rezultate din activitățile entităților organizatorice.

Exemple de riscuri identificate:

- Identificarea incompletă a cerințelor de acceptare pentru produsul/serviciul aprovizionat;
- Identificarea unei documentații incomplete în dosarul

lucrărilor/serviciilor efectuate de formațiile SMART sau la întocmirea ofertelor;

- Asocierea (în faza de ofertare și contractare a execuției) cu parteneri, subcontractori, prestatori de servicii, care ulterior nu mai corespund cerințelor contractelor;
- Fluctuație mare de personal, pierdere personal calificat;
- Utilizarea de echipamente uzate moral;
- Amenzi, costuri de curățare a zonelor poluate, datorită degajărilor/deversărilor de substanțe dăunătoare mediului înconjurător în cantități mari (ulei electroizolant) - cu pericol de incendiu;
- Neîndeplinirea obligațiilor de conformare, în cazul defectării instalațiilor de evacuare ape uzate la sistemul de canalizare;
- Neîndeplinirea obligațiilor de conformare, posibile amenzi și costuri suplimentare pentru decontaminare în cazul scurgerilor accidentale de combustibil (motorină, benzină) sau alte substanțe periculoase (de la laboratorul de încercări, uleiuri bune sau uzate, vopsele, acid de la bateriile de acumulatori);
- Goluri financiare cauzate de întârzierea încasării valorii lucrărilor executate și facturate și acordarea la terți de avansuri negarantate;

• OPCOM

Datorită specificității activității o componentă foarte importantă a riscurilor ce amenință operarea curentă a societății o reprezintă riscurile ce pot fi generate de asigurarea securității informației.

În acest moment principalele riscuri identificate în zona securității informațiilor sunt:

- Lipsa unui spațiu adecvat care să asigure continuarea activității

OPCOM în cazul în care locația principală (Bd. Hristo Botev 16-18, sector 3) ar deveni inutilizabilă în urma unui dezastru major. În prezent, pentru acest scop a fost alocat spațiu în clădirea Stației Electrice Fundeni (com. Dobroiești, Ilfov, str. Zorilor nr. 69A), dar acest spațiu este insuficient pentru un număr de aprox. 50-60 persoane care ar putea asigura continuitatea afacerii;

- Implementarea defectuoasă a prevederilor Regulamentului privind protecția datelor cu caracter personal;
- Atacurile cibernetice, ale căror metode sunt din ce în ce mai complexe.

Pentru tratarea acestora, OPCOM utilizează un Sistem de Management al Securității Informației (SMSI), aprobat conform prevederilor standardului ISO/IEC 27001:2013 ("Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe") ce cuprinde și sistemul de management al riscurilor. Riscurile de securitatea informației au fost evaluate la inițierea procesului de implementare a SMSI (anul 2015) și sunt reevaluate anual sau ori de câte ori este nevoie. Metodologia utilizată pentru evaluare este preluată din standardul ISO/IEC 27005:2011 ("Tehnologia informației. Tehnici de Securitate. Managementul riscurilor de securitatea informației"), iar procesul de management al riscurilor cuprinde următoarele etape principale:

- Identificarea riscurilor;
- Analiza și evaluarea riscurilor (consecințe, probabilități de apariție a evenimentelor);
- Tratarea riscurilor (selecția măsurilor de securitate, Planul de tratare a riscurilor).

Guvernul României a introdus, începând cu data de 1 septembrie 2013, mecanismul taxării inverse, pentru cumpărările de energie electrică, în vederea revânzării, prin Ordonanța nr. 16/30.07.2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, modificată prin Ordonanța nr. 28/27.08.2013 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, ca reacție specifică la problema majoră a fraudei din sectorul energetic (manipularea TVA și regimuri de rambursare diferite în state membre diferite) a cărei necesitate de contracarare prin intermediul acestui mecanism a fost sesizată și reglementată la nivel european. Facem precizarea că România, prin aplicarea acestui mecanism pentru domeniul energiei electrice, s-a alăturat celor 9 state membre care au decis adoptarea mecanismului de taxare inversă în domeniul energiei electrice, respectiv Austria, Cehia, Danemarca, Franța, Germania, Irlanda, Italia Olanda și Marea Britanie.

Se subliniază faptul că, în considerarea necesității dezvoltării și mai ales asigurării continuității funcționării eficiente a piețelor centralizate în care OPCOM exercită rolul de contraparte, prin asigurarea cadrului legislativ primar și secundar și a unor mecanisme care să susțină acest obiectiv, este necesară o participare activă și concretă a tuturor autorităților relevante, respectiv legislative, guvernamentale și de reglementare astfel încât să fie identificate și aplicate în timp util măsurile necesare în ceea ce privește mecanismul de contraparte și pentru perioada ulterioară datei de 31 decembrie 2018.

Există, de asemenea, în funcționarea piețelor centralizate de energie electrică/gaze naturale/certificate verzi, administrate de OPCOM, riscul de reglementare, prin întârzierea adoptării reglementărilor de către Autoritatea

Națională de Reglementare în domeniul Energiei și/sau aprobarea de către ANRE a unor reguli care, ulterior, pot atrage interpretări diferite ale participanților la piețele respective și ale ANRE și chiar conduce la dificultăți majore.

Pentru a preveni pe cât posibil astfel de situații, OPCOM elaborează reglementările necesare bunei funcționări a piețelor centralizate administrate și participă activ la îmbunătățirea cadrului de reglementare care este supus unui proces de consultare publică, prin elaborarea și transmiterea observațiilor/completărilor/modificărilor considerate necesare.

A fost realizată evaluarea riscurilor de accidentare și de îmbolnăvire profesională în OPCOM (în urma căreia a fost determinat nivelul de risc pe unitate de 2,97, valoare ce încadrează societatea în categoria unităților cu nivel mic de risc de accidentare) și au fost prevăzute măsurile de prevenire și de protecție necesare pentru tratarea acestor riscuri.

În ceea ce privește proiectele/programele de dezvoltare derulate de OPCOM în plan european, pentru a asigura participarea viabilă a OPCOM sunt derulate următoarele activități: este identificat și creat portofoliul de proiecte al instituției, sunt stabilite prin decizii interne echipele de proiect care derulează activități în cooperare cu reprezentanții celorlalte companii implicate în proiectele europene multipartite, inclusiv pentru gestionarea, atunci când se convine în acest sens de către toate părțile implicate și în cât mai mare măsură posibil, a riscului juridic ca un anumit contract, elaborat în context european/regional, să nu fie recunoscut de partea contractantă și, în consecință, obligațiile contractuale să nu fie îndeplinite. Riscul de reglementare este, de asemenea, prezent în cazul proiectelor europene, referindu-se la posibilitatea ca reglementările privind piața unică europeană să sufere schimbări

imprevizibile. Acest fapt ar putea conduce la situații în care, detaliile referitoare la formulări/cerinte/clauze generale din reglementările europene să conducă la interpretări diferite și la necesitatea abandonării anumitor direcții, inclusiv să genereze cheltuieli suplimentare sau costuri care au fost deja suportate și nu pot fi recuperate.

• TELETRANS

Din perspectiva managementului riscurilor, TELETRANS întocmește documente specifice cu acest scop. În consecință, registrul riscurilor conține detalii cu privire la compartimentul în care se identifică riscurile, obiectivul, riscul inerent pentru fiecare obiectiv, impactul aferent riscului, probabilitatea producerii riscului, nivelul de risc, acțiunea de minimizare a riscului, stadiul de implementare al acțiunilor și impactul aferent riscului rezidual.

Astfel, informațiile referitoare la riscurile identificate în cadrul TELETRANS dar și la modalitățile prin care se propune gestionarea acestora cu sprijinul unor acțiuni specifice sunt detaliate în acest registru.

Exemple de obiective:

1. Prestarea serviciilor în condiții de calitate, cu respectarea prevederilor și obligațiilor asumate prin contractele comerciale de prestări servicii încheiate;
2. Îndeplinirea Planului Anual de audit intern;
3. Conformarea activităților de Securitate și Sănătate în Muncă, Situații de Urgență și protecția mediului cu reglementările în vigoare;
4. Realizarea Programului anual de control financiar de gestiune;
5. Constatarea neconformităților care au consecințe economico-financiare

semnificative, produse la nivelul structurilor TELETRANS verificate;

Exemple de riscuri identificate:

1. Echipamente uzate fizic și/sau moral, neperformante și fără piese de schimb, cu următoarele puncte deosebit de critice: sistemele de informatică de proces (EMS-SCADA), sistemele de telecomunicații, serverele, lipsa echipamentelor de back-up, partea ambientală data room-uri – clima și electroalimentare precum și neactualizarea licențelor și a suportului;
2. Nerealizarea misiunilor de audit intern prevăzute în Planul anual;
3. Sancțiuni și contravenții la adresa societății și/sau angajatorului în conformitate cu prevederile legale în vigoare în domeniul securității și sănătății în muncă și/sau situațiilor de urgență și/sau protecției mediului;
4. Nerealizarea integrală a Programului de control;
5. Neidentificarea unor cazuri de nerespectare a actelor normative aplicabile activităților desfășurate de structurile verificate, cu implicații economico-financiare semnificative;

Exemple de acțiuni de minimizare a riscului

1. Informarea continuă a conducerii societății despre problemele care apar. Executarea în volum complet a activităților de mentenanță preventivă;
2. Urmărirea realizării planificării și încadrării în termenele stabilite;
3. Asumarea atribuțiilor de execuție necesare Compartimentului Managementului Calității, Securitate și Sănătate în Muncă în formula organizatorică și de personal actuală de către Inspectorul SMM prin fisa

- de post elaborată conform procedurilor interne;
4. Reprogramarea pentru verificare în anul următor a structurilor TELETRANS neverificate și întocmirea Programului de control rectificat;
 5. Efectuarea de către controlul financiar de gestiune a unei selecții adecvate a operațiunilor efectuate de structurile TELETRANS verificate în perioada supusă controlului.

5. Indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică

• SMART

În general, în cadrul SMART, indicatorii de performanță sunt stabiliți odată cu obiectivele specifice și cu descrierea proceselor operaționale și sunt discutați cu ocazia ședințelor privind analiza de management. Dintre acești indicatori, amintim:

- Satisfacția clientului, feed-back - Pentru lucrări efectuate în baza atestatului ANRE
 - Indicator: Gradul de satisfacție anual al clienților (media aritmetică a valorilor gradului de satisfacție al contractelor finalizate în perioada de referință) – calculat conform Ordinului ANRE nr. 45/07.09.2016;
- Monitorizarea stării de sănătate a salariaților; Analize și controale medicale conform HG 355
 - Indicator: Nr. salariați monitorizați/ Nr. salariați*100 [%];
- Ofertare și contractare
 - Indicator: Oferte acceptate finalizate prin comandă, contract/oferte trimise la client*100 [%];
- Grad rezolvare neconformități
 - Indicator: neconformități rezolvate / neconformități identificate x 100 [%];

- Grad realizare program audit
 - Indicator: audituri realizate/audituri planificate x100 [%];
- Grad de realizare diverse programe de control
 - Indicator: controale realizate/controale planificate x100 [%];
- Grad realizare global programe instruire
 - Indicator: programe realizate/programe aprobate x100 [%];
- Echipamente de măsurare și monitorizare etalonate, verificate în perioada dată
 - Indicator: EMM etalonate, verificate/EMM planificate la etalonare, verificare *100 [%];
- Eficacitatea acțiunilor de tratare a riscurilor și oportunităților
 - Indicator: Nivel de risc global ≤ valoare referință;
- Gestionare deseuri
 - Indicator: Nr. tipuri deșeuri colectate/Nr. tipuri deșeuri colectabile selectiv *100.

• OPCOM

Indicatorii nonfinancieri utilizați în cadrul OPCOM sunt:

- Cota tranzacțiilor pe diversele piețe de energie electrică administrate (Cantitatea tranzacționată în perioada de referință pe piața respectivă/Consumul național net);
- Randamentul participării la tranzacții pe diversele piețe de energie electrică administrate (Nr. participanți ce au depus oferte în perioada de referință pe piața respectivă/Nr. participanți înregistrați la piața respectivă);
- Gradul de satisfacție al clienților OPCOM cu privire la calitatea serviciilor oferite pentru

administrarea piețelor/
instrumentelor puse la dispoziția
participanților la piețe (exprimat în
note de la 1-5);

- Gradul de satisfacție al salariaților
OPCOM (exprimat în calificative:
foarte mulțumit, mulțumit,
nemulțumit și neutru);
- Nivelul incidentelor de securitatea
informației (exprimat în număr de
incidente înregistrate în perioada
de referință);

Din perspectiva Țintelor stabilite, atât
obiectivele generale ale calității cât și cele
peste 100 de obiective specifice ale
calității, defalcate pe niveluri relevante din
structura organizatorică a societății, au
fost îndeplinite aproape în totalitate,
anumite aspecte neputând fi realizate din
motive obiective.

• TELETRANS

TELETRANS își propune abordarea
indicatorilor de performanță într-o manieră
sustenabilă, bazată pe gestionarea
eficientă a resurselor și asumarea unei
conduite responsabile față de societate,
prin armonizarea obiectivelor economice
cu cele privind conduita etică și
responsabilitatea socială, precum și cu
dezideratul TELETRANS de a-și construi o
reputație de actor important pe piața
națională de IT&C. Astfel, se are în
vedere:

1. Planificarea și utilizarea resurselor
financiare în scopul maximizării valorii
societății pentru asigurarea în mod
optim a rentabilității, solvabilității și
lichidității financiare.
2. Realizarea evidenței financiar-
contabile a documentelor, precum și
calcularea impozitelor și taxelor
(impozit pe profit, TVA, etc.) în scopul
reflectării imaginii fidele a activelor,
datoriilor, poziției financiare și profitului
societății.
3. Gestionarea eficientă a bunurilor
patrimoniale și prestarea serviciilor

administrative necesare bunei
funcționări a societății, astfel încât
aceasta să-și poată îndeplini
obiectivele.

4. Prevenirea și contracararea riscurilor
specifice domeniului referitoare la
impozitare, riscul de credit, riscul de
piață (riscul valutar, riscul ratei dobânzii
la valoarea justă și riscul de preț) și
riscul de lichiditate.

5. Cheltuirea eficientă a fondurilor
societății în cadrul procedurilor de
achiziție desfășurate în gestionarea
contractelor încheiate. Cel mai
important aspect al achizițiilor
desfășurate în cadrul TELETRANS este
reprezentat de folosirea eficientă a
resurselor societății, pentru a-și putea
desfășura activitatea cu un grad maxim
de satisfacție, atât pentru parteneri, cât
și pentru propriul personal.

6. Micșorarea timpului de achiziție prin
aplicarea normelor interne de achiziție
raportate la legislația în vigoare. Având
în vedere că factorul cheie în raportul
contractual cu compania-mamă,
Transelectrica, cât și cu clienții terți este
timpul redus de intervenție/achiziție,
prioritatea departamentului este
realizarea achizițiilor într-un termen
rezonabil pentru îndeplinirea obligațiilor
contractuale asumate.

6. Sistemul de management al mediului

• SMART

În cadrul SMART identificarea și
evaluarea aspectelor de mediu se
realizează ori de câte ori apar modificări în
structura de procese, activități, produse
sau servicii; modificări legislative;
dezvoltarea unor activități, servicii sau
lucrări noi; schimbări semnificative de
instalații și procese; mutarea unor instalații
în alte locuri și sunt reanalizate în vederea
actualizării lor, anual.

Pentru identificarea aspectelor de mediu sunt avute în vedere elementele referitoare la condițiile de lucru:

- emisiile în condiții de funcționare normală;
- emisiile în condiții de funcționare anormală, respectiv situații de urgență, avarii sau accidente;

De asemenea, sunt luați în considerare următorii indicatori:

- frecvența emisiilor;
- consecința emisiilor asupra mediului și sănătății;
- riscul producerii emisiilor;
- încadrare în reglementări;
- sesizări publice sau ale vecinilor;
- utilizarea materiilor prime și a resurselor naturale;
- alte aspecte referitoare la valorile materiale și spirituale ale comunității locale.

În funcție de punctajul obținut în evaluarea aspectului de mediu, rezultă lista aspectelor de mediu cu impact semnificativ și lista posibilelor situații de urgență. Pentru fiecare situație de urgență se întocmește un plan de prevenire a situației de urgență și capacitate de răspuns de mediu, plan care este simulat anual.

Scopul acestui plan este de a răspunde la situații de urgență reale, de a se lua măsuri pentru a preveni sau pentru a diminua consecințele unei situații de urgență, adecvate la magnitudinea urgenței și impactul potențial asupra mediului, să furnizeze informații relevante și să efectueze instruire legată de capacitatea de pregătire de răspuns la situațiile de urgență.

Menționăm că posibilele situații de urgență respectiv incidentele, avariile sau accidentele care pot avea un impact deosebit de grave asupra mediului, sunt posibil a se produce doar ca urmare a unei funcționări *anormale*.

Situațiile de urgență care necesită intervenția imediată pentru limitarea

efectului asupra mediului, vor fi luate în considerare la stabilirea planurilor de pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns.

În cadrul societății au fost identificate următoarele posibile situații de urgență:

- Scurgeri de ulei în timpul aplicării tehnologiei de tratare/regenerare ulei (pe amplasamentul beneficiarului).
- Pierderi ulei/carburant în cazul defectării unui subansamblu auto sau accident.
- Posibile scurgeri de ulei în timpul manipulării recipientelor cu ulei.

Pentru aceste situații, personalul de execuție este dotat cu pământ absorbant biodegradabil. SMART deține autorizații de mediu emise de către Agențiile teritoriale de mediu (acolo unde s-a considerat necesar) și realizează raportările cerute de către legislație.

De asemenea, există Programe de management de mediu, aprobate de către beneficiari, care conțin Planuri de reducere a impactului asupra mediului și planuri de monitorizare.

Exemple de aspect de mediu cu măsuri de reducere:

- Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială după terminarea lucrărilor (Resurse naturale și conservarea biodiversității).
Măsura - Reconstrucția ecologică, umplerea golurilor, amenajarea terenului aferent, plantarea de pomi și gazon și refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor.
- Emisii de poluanți clasici sau emisii de gaze cu efect de seră (protecția calității aerului).
Măsura - Prevenirea degajărilor de praf pe timpul lucrărilor de săpătură prin stropire cu apă în caz de pământ uscat și/sau vânt. Emanările de gaze produse de

mijloacele de transport și de utilajele folosite nu pot depăși limitele admise. Se impune utilizarea de mijloace de transport și utilaje care să funcționeze normal. Se va evita funcționare inutilă a utilajelor.

• OPCOM

OPCOM este foarte preocupat de elementele legate de protecția mediului, una dintre direcțiile urmărite fiind reducerea consumului de energie electrică. În acest sens, toate echipamentele IT utilizate în activitatea zilnică sunt certificate Energy Star. O altă tehnologie ce asigură un consum redus de energie electrică este tehnologia de virtualizare, a cărei utilizare pe scară largă a permis dezvoltarea societății în condițiile reducerii consumului de energie electrică.

OPCOM a adoptat, de asemenea, o politică de colectare selectivă a deșeurilor, aplicată și la nivelul deșeurilor DEEE, acestea, începând de la tonerul uzat și finalizând cu echipamentele IT casate, fiind colectate de societăți specializate.

• TELETRANS

În cadrul TELETRANS, din perspectiva aspectelor de mediu, se întocmesc o serie de documente relevante precum: Fișă pentru identificare aspecte de mediu în funcționare normală și anormală, Fișă de colectare date-aspecte de mediu, Lista aspectelor de mediu identificate în condiții de funcționare normală, anormală și situații de urgență pentru mediu.

Până în prezent, nu au fost identificate elemente de risc în raport cu activitatea desfășurată, aceasta neavând un impact semnificativ asupra mediului.

7. Aspecte sociale și de personal. Eliminarea discriminării și promovarea egalității de gen

• SMART

Regulamentul Intern al SMART conține un capitol specific denumit - Reguli privind respectarea principiului nediscriminării și al înlăturării oricărei forme de încălcare a demnității – care definește și reglementează cadrul relațiilor de muncă în cadrul firmei. Astfel, orice salariat al SMART beneficiază de condiții de muncă adecvate activității desfășurate, de protecție socială, de securitate și sănătate în muncă, precum și de respectarea demnității și a conștiinței sale, fără nicio discriminare.

Tuturor salariaților le este recunoscut dreptul la plată egală pentru muncă egală, dreptul la negocieri colective, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, precum și dreptul la protecție împotriva concedierilor nelegale.

La stabilirea și la acordarea salariului este interzisă orice discriminare pe criterii de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală.

• OPCOM

În ceea ce privește aspectele sociale și de personal în cadrul OPCOM, al relației dintre angajator și salariat, acestea s-au efectuat în conformitate cu legislația muncii, precum și cu prevederile Contractului Colectiv de Muncă al OPCOM, în vigoare în anul 2017, al Regulamentului intern, Regulamentului de organizare și funcționare al OPCOM, Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursurilor pentru

ocuparea posturilor vacante sau Codului de Etică și Conduită Profesională.

Pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de muncă, sănătate și siguranță la locul de muncă sunt întreprinse următoarele activități:

- Este asigurată amenajarea ergonomică a locurilor de muncă prin utilizarea scaunelor ergonomice, reglabile, poziționarea corectă a mobilierului de birou și a calculatorului față de lucrător, de sursa de iluminat, de sistemele de aer condiționat;
- Este monitorizată starea de sănătate a angajaților prin asigurarea permanentă a asistenței de specialitate;
- Este oferit un mediu de lucru curat prin acțiunea personalului propriu, precum și prin colaborarea cu firme de profil pentru: evacuarea gunoiului menajer, curățarea suprafețelor exterioare ale ferestrelor, întreținerea aparatelor de aer condiționat, dezinsecțiile periodice, aprovizionarea cu recipiente și întreținerea dozatoarelor de apă potabilă;
- Este verificată permanent starea echipamentului individual de protecție pentru activitățile care necesită aceste echipamente (ex. personalul de întreținere-curățenie, electrician) reînnoindu-le periodic sau ori de câte ori a constatat uzura prematură a acestora.

În ceea ce privește formarea profesională, atât ca acțiune realizată în vederea asigurării de șanse, cât și din perspectiva tratării/eliminării oricărei posibile lipse de expertiză tehnică pe anumite domenii, este asigurată în conformitate cu legislația muncii în vigoare și cu reglementările interne.

În consecință, formarea profesională a salariaților în anul 2017 a avut ca obiective principale:

- adaptarea și integrarea deplină a salariatului la cerințele postului;
- actualizarea cunoștințelor și perfecționarea pregătirii profesionale;
- dobândirea unor cunoștințe avansate, a unor metode și procedee moderne, necesare pentru realizarea activităților profesionale;
- dezvoltarea capacității de comunicare în situații profesionale;
- stimularea capacității de inovare cu aplicabilitate în limitele răspunderii asumate;
- dezvoltarea și implementarea unor proiecte noi ceea ce a condus la diversificarea obiectului principal de activitate. Implementarea cu succes a acestor obiective a presupus un efort susținut din partea salariaților implicați în proiecte pe tot parcursul anului, inclusiv prin funcționarea noilor cunoștințe, abilități și competente dobândite în urma cursurilor de formare și perfecționare profesională.

În ceea ce privește dreptul lucrătorilor de a fi informați, la începutul anului 2017, salariații au fost informați de către conducerea executivă în legătură cu fondul de cheltuieli sociale, încheindu-se un protocol cu partenerul social privind alocarea cheltuielilor pentru decontare cotă-parte cheltuieli concediu de odihnă, ochelari de vedere etc.

De asemenea, salariații au fost informați cu privire la trecerea unor contribuții de la angajator la salariat, modificări survenite în legislația fiscală în urma publicării în Monitorul Oficial a OUG nr. 79/08.11.2017 care reglementează trecerea contribuțiilor sociale de la angajator la salariat.

Întâlnirile dintre angajator și sindicat, în anul 2017, s-au caracterizat prin disponibilitatea părților pentru dialog, întâlnirile cu partenerul social fiind urmate de încheierea de protocoale. Obiectul

acestor întâlniri a vizat negocierea unor modificări și completări ale Contractului Colectiv de Muncă pentru adecvarea dispozițiilor acestuia la modificările legislației fiscale, prin reglementarea trecerii unei părți din contribuțiile sociale de la angajator la salariat, precum și negocieri referitoare la utilizarea fondului de salarii, acordarea de beneficii extra-salariale salariaților etc. Drepturile sindicale au fost întotdeauna respectate în cadrul societății.

În ceea ce privește lupta împotriva discriminării și a promovării diversității, în cadrul OPCOM este respectat și se aplică principiului nediscriminării și al eliminării oricărui forme de încălcare a demnității în conformitate cu legislația în vigoare, Regulamentul Intern sau Codul de Etică și Conduită Profesională.

În conformitate cu Codul de Etică și Conduita Profesională, OPCOM respectă și garantează tratamentul egal și nediscriminatoriu în relația cu salariații, participanții la piețele administrate, partenerii și colaboratorii societății.

În exercitarea funcției, salariații OPCOM au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura transparența, imparțialitatea și eficacitatea necesare pentru a câștiga și a menține încrederea participanților la piețele administrate, partenerilor și colaboratorilor.

În cadrul Regulamentului Intern al OPCOM sunt structurate reguli privind respectarea principiului nediscriminării și al înlăturării oricărui forme de încălcare a demnității, angajatorul dispunând de prerogativa sancționării disciplinare, în condițiile legii, a salariaților care comit acțiuni de discriminare directă sau indirectă la locul de muncă sau acțiuni de hărțuire sexuală.

• TELETRANS

Referitor la aspectele sociale și de personal, acțiunile întreprinse în cadrul

TELETRANS pentru a asigura egalitatea de gen, condițiile de muncă, sănătatea și siguranța la locul de munca se referă la conceperea politicii de resurse umane în cadrul unui demers mai amplu de planificare strategică, ce a vizat crearea unei structuri de obiective, planuri de acțiune și proceduri, care să permită corelarea demersurilor managementului cu dinamica mediului extern companiei, atât în ceea ce privește piața, cât și în ceea ce privește evoluția tehnologică și legislativă.

Construirea politicii de resurse umane s-a realizat ținând cont de faptul că gestionarea resursei umane are relevanță în toate activitățile companiei și poate face diferența dintre o companie de succes și una care eșuează.

Politica de resurse umane a TELETRANS a fost construită plecând de la următoarele principii:

1. Principiul egalității de tratament în ceea ce privește sexul, orientarea sexuală, caracteristici genetice, vârsta, apartenența națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiunea politică, originea socială, handicap, situație/responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală.
2. Asigurarea unor condiții de muncă adecvate activității desfășurate, de protecție socială, de securitate și sănătate în muncă, precum și de respectare a demnității și conștiinței angajaților.
3. Principiul legalității. Politica de resurse umane este conformă cu legislația în vigoare, regulamentele interne și bunele practici din domeniu.
4. Principiul consensualității și al bunei-credințe. Pentru buna desfășurare a relațiilor de muncă, participanții la raporturile de muncă se vor informa și se vor consulta reciproc, în condițiile legii și ale Contractului Colectiv de Muncă în vigoare.

În sensul celor de mai sus, TELETRANS desfășoară procesele de recrutare și selecție a personalului cu respectarea egalității de gen, a condițiilor de muncă, precum și a cerințelor posturilor privind abilitățile și pregătirea de specialitate necesară și în conformitate cu procedurile interne specifice.

8. Combaterea corupției și a dării de mită

• SMART

Codul de Conduită Etică al SMART prezintă setul de reguli pe baza cărora s-a dezvoltat firma, reguli de comportament etic în afaceri și modul de prevenire a acțiunilor ilicite și ilegale care ar putea să apară pe parcursul derulării afacerilor în cadrul societății.

Codul de Conduită Etică identifică practicile etice și standardele acceptate unilateral, fiind definit ca un set de reguli care determină ceea ce este drept și greșit în conduita angajaților, o reflecție sistematică asupra consecințelor morale ale deciziilor unei societăți. Dezvoltarea Codului de Conduită Etică este o componentă de bază a transparenței societății, a autenticității și responsabilității față de acționari, comunitate și mediu. Nu este un garant al acestora, însă este o bună premisă de formare și implementare a valorilor etice, a comportamentelor și operațiunilor responsabile.

Codul de Conduită Etică și Regulamentul Intern au caracter obligatoriu și se aplică în toate structurile SMART fiind făcut cunoscut colaboratorilor, furnizorilor și partenerilor societății.

• OPCOM

În conformitate cu Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea

Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, persoanele cu funcții de conducere din cadrul OPCOM depun, începând din anul 2010, și actualizează anual, declarații de avere și declarații de interese.

În conformitate cu Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public, OPCOM a semnat, în luna noiembrie 2016, Declarația privind aderarea la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, iar în luna ianuarie 2017 a elaborat Planul de integritate al OPCOM pentru perioada 2016-2020. Acest plan a fost aprobat de Consiliul de administrație al OPCOM și a fost transmis, în luna februarie 2017, Ministerului Justiției.

Planul de integritate al OPCOM pentru perioada 2016-2020 este structurat pe trei obiective generale: prevenirea corupției, educarea angajaților și a clienților OPCOM și combaterea corupției. Obiectivele generale menționate sunt defalcate în obiective specifice, iar obiectivelor specifice le sunt atribuite măsuri de realizare. Toate măsurile cu termen de realizare în anul 2017 au fost îndeplinite, una dintre acestea fiind elaborarea și implementarea în luna decembrie 2017 a Codului de etică și conduită profesională al OPCOM.

• TELETRANS

În ceea ce privește combaterea corupției și a dării de mită, la nivelul

TELETRANS a fost elaborat și implementat un Cod de Etică Profesională publicat pe site-ul societății.

De asemenea, există la nivelul Compartimentului Resurse Umane un Consilier de Etică profesională, iar în cadrul agențiilor și centrelor din țară au fost desemnate persoane cu atribuții de consilieri de etică la nivel local care raportează trimestrial/anual rapoarte scrise privind respectarea normelor de conduită de către salariați.

Existența, dar mai ales respectarea unui cod etic este importantă pe fondul impactului major al acestuia asupra comportamentelor și deciziilor care se manifestă în cadrul companiilor. Prin urmare, TELETRANS urmărește să fixeze cu claritate reperele conduitei etice, care să fie recunoscute de toți salariații societății. Prin toate prevederile sale, Codul de Etică Profesională stabilește cu claritate „ce e rău și ce e bine” în companie, ce e acceptat, tolerat și ce nu este permis.

Prin intermediul Codului de Etică Profesională, angajații sunt „ghidați” în

rezolvarea problemelor cu care se confruntă. Acestora li se indică modalitatea acceptată de soluționare a conflictelor și li se specifică și sancțiunile pe care le vor primi în condițiile încălcării prevederilor stabilite prin cod, asigurându-se astfel funcționarea organizației pe baza standardelor morale proprii.

Prin Politica de resurse umane și prin implementarea Codului de Etică Profesională, TELETRANS dorește să pună bazele unei dezvoltări armonioase a culturii organizaționale, având la baza corectitudinea și responsabilitatea față de patronat, angajați, clienți și societate.

În cadrul TELETRANS sunt implementate cerințele legale din domeniul transparenței, Memorandumul privind creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public (HG 583/2016 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție, Legea 544/2001 privind accesul la informații publice, Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice).

GLOSAR

ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

CNCAN – Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare

FORMENERG - SC FORMENERG SA

OPCOM - Societatea Comercială „Operatorul Pieței de Energie Electrică” SA

OUG – Ordonanța de Urgență a Guvernului

SDH – ierarhie digitală sincronă

SLA – service-level agreement

SMART - Societatea Comercială pentru Servicii de Mentenanță a RET "SMART" SA

TELETRANS - SC TELETRANS S.A.